

LÄNSSTYRELSEN

Västerbottens län
Naturvårdsenheten
Förste byråinspektör
L Beckman

FBM 3

ÖVERLANTMÄTARMYNDIGHETEN
Västerbottens län

BESLUT

Ink. 88. 07. 01 1 (3)

1988-06-27

Dnr 11.122-2892-87

Rek + mb

Mo och Domsjö AB
Robertsfors skogsförvaltning
915 00 ROBERTSFORS

Bildande av naturminne på fastigheten Forsliden 3:1, Umeå kommun
(4 bilagor)

Uppgifter om naturminnet

Benämning av naturminnet	Botsmarksblocket
Kommun	Umeå
Registerområde	Sävar socken
Läge	ca 6 km NV Botsmark
Kartblad	Ekonomisk karta 21072
Fastighet	Forsliden 3:1
Fastighetsägare	Mo och Domsjö AB
Areal	ca 1 000 m ²
Naturvårdsförvaltare	Skogsvårdsstyrelsen

Beskrivning

Naturminnet utgörs av ett sk jätteflyttblock som är beläget utmed Sävarån ca 6 km NV Botsmark (se kartbilaga). Blocket har lösgjorts från berggrunden av inlandsisen och har därefter flyttats en kortare sträcka, troligtvis endast några hundra meter.

Flyttblocket är ca 15 meter högt och har en areal av ca 30 x 30 meter. Blocket är enligt geografiska institutionen, Umeå universitet, det största i landet och har en vikt av ca 35 000 ton. Större sprickor och grotliknande bildningar förekommer i och under denna bergsliknande formation.

Ärendets handläggning

Botsmarks Byråd har i skrivelse den 14 oktober 1987 till länsstyrelsen påpekat att det finns intressanta lämningar från istiden i trakten vid Botsmark. Länsstyrelsen har i samråd med universitetslektor Mauno Lassila, Umeå universitet, diskuterat frågor av geovetenskapligt intresse för naturvården i Botsmarksområdet. I första hand uppkom frågan om ett skydd av jätteflyttblocket vid Sävarån.

Fastighetsägaren Mo och Domsjö AB har ingen erinran mot att fridlysa flyttblocket. Umeå kommun, miljö- och hälsovårdsnämnden, länsantikvarien samt statens naturvårdsverk har yttrat sig i ärendet.

Postadress
901 86 UMEÅ

Gatuadress
Storgatan 71 B

Postgiro
3 51 94 - 0

Telefon
Vaxel 090 - 10 70 00
Direktval 090 - 10 7 _____

Telefax |
Adm.enheten 13 62 70
Forsvarsenheten 13 15 77

1988-06-27

11.122-2892-87

Grund för beslutet

Det enorma flyttblocket utgör ett tydligt dokument från den senaste istiden. Blockets storlek ger ett uttryck för de väldiga krafter med vilka inlandsisen påverkade landskapet för ca 9 000 årsedan. Blocket blir härigenom ett verkligt naturminne.

Ett bevarande förutsätter att, utöver ett skydd av själva blocket, även naturmiljön förblir orörd. Därför erfordras en skyddszon av ca 25 meters bredd runt själva blocket.

Områdets ringa storlek och speciella karaktär gör att det bör undantas från skogsbruk genom hänsynsreglerna i skogsvårdslagen. Behovet av ett varaktigt skydd medför dock att naturminneskydd framstår som motiverat.

Länsstyrelsen beslutar därför med stöd av 13 § naturvårdslagen (1964:822, omtryckt 1974:1025) att som naturminne fridlysa det område som utmärkts på bifogade utdrag av ekonomiska kartan.

Ändamålet med naturminnet skall vara att bevara ett spår från den senaste istiden.

FÖRESKRIFTER

För att trygga ändamålet med naturminnet beslutar länsstyrelsen med stöd av 8 och 10 §§ naturvårdslagen samt 13 § naturvårdsförordningen (1976:484) att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla

A) Föreskrifter avseende rätten att förfoga över fastigheten

Utöver vad som gäller enligt andra författningar är det inom naturminnet förbjudet att

1. Uppföra byggnad eller anläggning,
2. anlägga väg,
3. anlägga luft- eller markledning,
4. bedriva täkt av berg, sten, grus eller andra jordarter,
5. borra, spränga, gräva, schakta, utfylla eller tippa,
6. avverka träd och
7. använda kemiska bekämpningsmedel.

B) Föreskrifter avseende vad allmänheten har att iäkttaga inom området

Utöver vad som gäller enligt andra författningar är det förbjudet att

1988-06-27

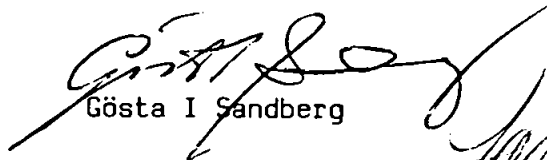
11.122-2892-8

1. Göra upp eld,
2. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller skada vegetationen i övrigt t ex genom att gräva upp ris, örter, mossa eller lavar,
3. på något sätt skada flyttblocket och dess ytor.

C) Föreskrifter enligt 13 § naturvårdsförordningen rörande vård och förvaltning

1. Området skall bevaras i orört skick. Inga skötselåtgärder skall vidtas med undantag för de anordningar som anges under punkt 2 och 3 nedan.
2. Naturminnet skall utmärkas enligt naturvårdsverkets anvisningar.
3. Besökande skall ges information om området. Informations-tavlor bör tas fram av länsstyrelsen.
4. Skogsvårdsstyrelsen skall vara naturvårdsförvaltare för området.

Hur detta beslut kan överklagas, se bilaga.

Gösta I Sandberg

Lars Beckman

Bilagor

Hur man överklagar till regeringen,
miljö- och energidepartementet
Kartor (2 st)
Skrift Botsmarksblocket störst i Sverige

Kopia till
Umeå kommun, miljö- och hälsoskyddsnämnden
SNV
Vägverket
Botsmarks Byamän, c/o S-O Wilhelmsson, Botsmark
Fastighetsbildningsmyndigheten
Lantbruksnämnden
SVS
LA
NE
handlingarna, MW, LB

kr

Västerbottens läns författningssamling

Länsstyrelsen

24FS 1988:34
A

FÖRESKRIFT

Utkom från
trycket den
30 september 1988

om bildande av naturminnet Botsmarksblocket, Umeå kommun

utfärdad den 27 juni 1988

Med stöd av 13 § naturvårdslagen (1974:1025) beslutar länsstyrelsen att som naturminne fridlysa ett s k jätteflytblock. Det är beläget utmed Sävarån ca 6 km NV Botsmark.

FÖRESKRIFTER

För att trygga ändamålet med naturminnet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8 och 10 §§ naturvårdslagen samt 13 § naturvårdsförordningen (1976:484) att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla

A) Föreskrifter avseende rätten att förfoga över fastigheten

Utöver vad som gäller enligt andra författningar är det inom naturminnet förbjudet att

1. Uppföra byggnad eller anläggning
2. Anlägga väg
3. Anlägga luft- eller markledning
4. Bedriva täkt av berg, sten, grus eller andra jordarter
5. Borra, spränga, gräva, schakta, utfylla eller tippa
6. Avverka träd
7. Använda kemiska bekämpningsmedel

24FS 1988:34

B) Föreskrifter avseende vad allmänheten har att iakttaga inom området

Utöver vad som gäller enligt andra författningar är det förbjudet att

1. Göra upp eld
2. Bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller skada vegetationen i övrigt, t ex genom att gräva upp ris, örter, mossa eller lavar
3. På något sätt skada flyttblocket och dess ytor

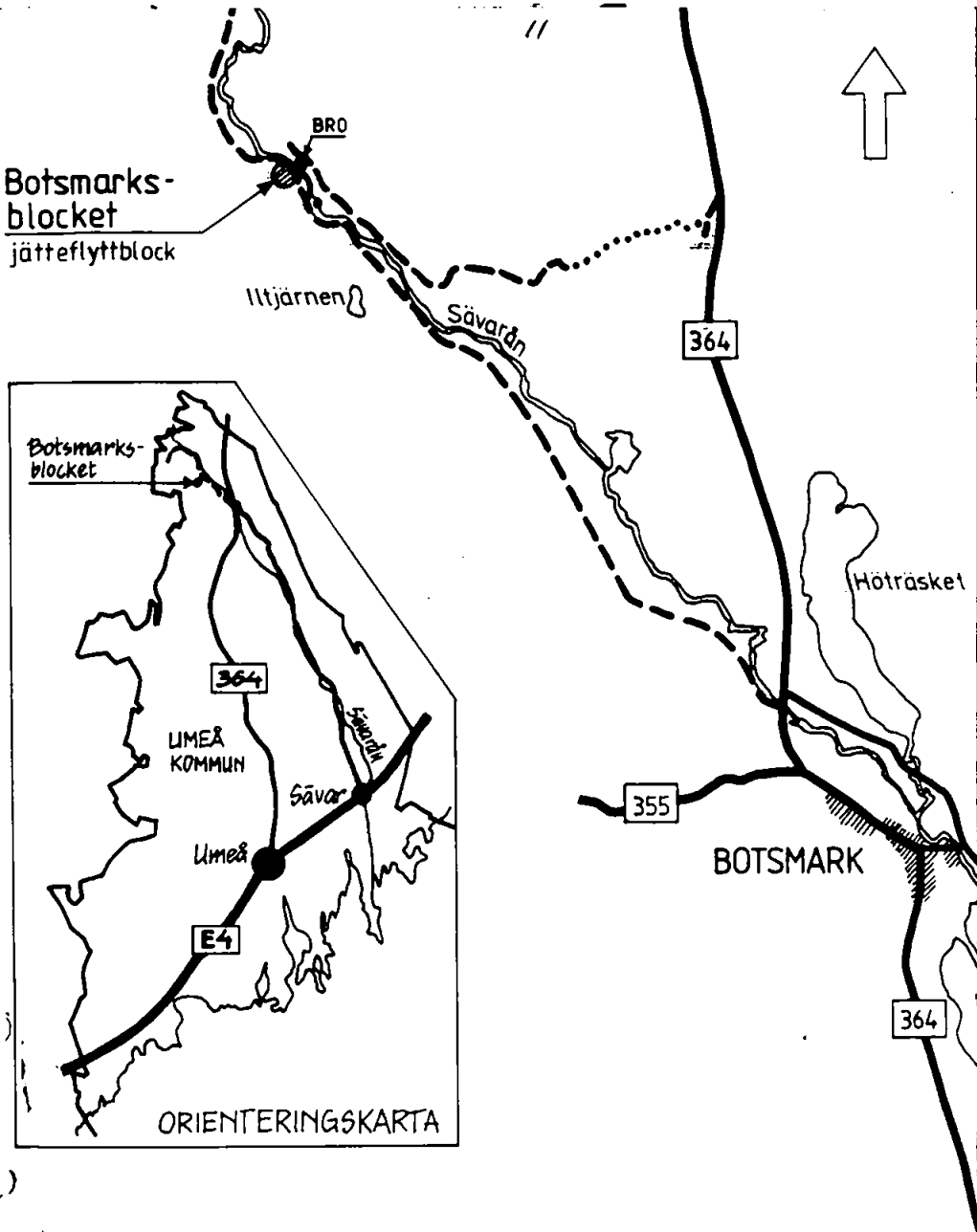
C) Föreskrifter enligt 13 § naturvårdsförordningen rörande vård och förvaltning

1. Området skall bevaras i orört skick. Inga skötselåtgärder skall vidtas med undantag för de anordningar som anges under punkt 2 och 3 nedan.
2. Naturminnet skall utmärkas enligt naturvårdsverkets anvisningar.
3. Besökande skall ges information om området. Informationstavlor bör tas fram av länsstyrelsen.
4. Skogsvårdsstyrelsen skall vara naturvårdsförvaltare för området.

Detta beslut gäller från den dag det vinner laga kraft.

Gösta I Sandberg

Lars Beckman

TECKENFÖRKLARING

- vattendrag
- bilväg
- enskild väg
- stig

SKALA 1:50 000

0 1 2 km

Naturminne
BOTSMARKSBLOCKET
Umeå kommun

Tillhör länsstyrelsens beslut 1988-06-27

Dnr 11.122-2892-87

KL/Lst

SAMHÄLLSBYGGNADSKONTORET
Geografisk information - Planregistrering

ÄRENDEBLAD
PNR

Arkivnr: 2480K-P 05/42
Dnr: 05/312

Handläggare:
Birgitta Hedvall

Regdatum: 2005-02-09

Registrering av åtgärder:
Naturminne: Botsmarksblocket, jätteflyttblock.

Information:
Registerkarta: 210 72

Berörda fastigheter:
FORSLIDEN 3:1

HÄNDELSER I ÄRENDET

1988-06-27	BD	Beslutsdatum
	LS	Lst beteckning: 24NE 11.122-2892-87